

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

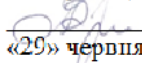
Навчально-науковий інститут денної освіти

Навчально-науковий інститут заочно-дистанційного навчання

Кафедра правознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач (начальник) кафедри

 проф. Галина ЛАВРИК
«29» червня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Право інтелектуальної власності»

Освітня програма/ спеціалізація	«Право» <i>(назва)</i>
Спеціальність	081 Право <i>(код, назва спеціальності)</i>
Галузь знань	08 Право <i>(код, назва галузі знань)</i>
ступінь вищої освіти	бакалавр <i>(бакалавр, магістр, доктор філософії)</i>

Робоча програма навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри правознавства.

Протокол від «29» червня 2023 року № 11.

ПОЛТАВА – 2023

Укладач:

Олег КУЛЬЧІЙ – кандидат юридичних наук, доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри правознавства Полтавського університету економіки і торгівлі

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньо-професійної програми «Право»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 081 «Право»

к. ю. н., доцент

 Олег КУЛЬЧІЙ

ЗМІСТ

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання з навчальної дисципліни.....	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	7
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	13
Розділ 5. Система поточного та підсумкового контролю знань студентів.....	41
Розділ 6. Інформаційні джерела	43
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни.....	51

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності»

Місце в структурно-логічній схемі підготовки	<i>Пререквізити:</i> Конституційне право України; Цивільне право. <i>Постреквізити/кореквізити:</i> Трудове право; Цивільне процесуальне право; Інформаційне право; Міжнародне приватне право.
Мова викладання	Українська мова
Статус дисципліни – обов’язкова	
Курс/семестр вивчення	3 курс, 5 семестр
Кількість кредитів ЄКТС/кількість модулів	Кількість кредитів за ЄКТС – 3 / 2 модулі
Денна форма навчання:	
Кількість годин:	
– загальна кількість: 5 семестр – 90	
– лекції: 5 семестр – 18	
– семінарські заняття: 5 семестр – 30	
– самостійна робота: 5 семестр – 42	
– вид підсумкового контролю: 5 семестр – ПМК (залік)	
Заочна форма навчання:	
Кількість годин:	
– загальна кількість: 5 семестр – 90	
– лекції: 5 семестр – 10	
– семінарські заняття: 5 семестр – 6	
– самостійна робота: 5 семестр – 74	
– вид підсумкового контролю: 5 семестр – ПМК (залік)	

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Метою вивчення навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» є поглиблене вивчення правовідносин у сфері інтелектуальної власності, опанування правового механізму їх регулювання, отримання необхідних навиків кваліфікації результатів творчої діяльності, захисту майнових та особистих немайнових прав авторів та правонаступників як в Україні, так і зарубіжних державах.

Завдання вивчення права інтелектуальної власності визначається його специфічним значенням у процесі підготовки правників. Наголос робиться на здобутті студентами узагальнених, систематизованих знань та вмінь, необхідних у їх майбутній практичній діяльності за фахом.

Опанування курсу повинно надати можливість студентам зорієнтуватися у масиві законодавства в сфері інтелектуальної власності у разі виникнення відповідної потреби. Таким чином, основні завдання вивчення навчальної дисципліни передбачають:

- дослідження системи законодавства у сфері інтелектуальної власності;
- аналіз змісту нормативних актів з питань інтелектуальної власності, її державно-правового регулювання та застосування норми правових актів у практичних ситуаціях;
- використання спеціальної правовою термінології;
- застосування правових знань для обґрунтованого оцінювання юридичних фактів;
- вирішення конкретних практичних питань з посиланням на джерела права і судові роз'яснення.

У результаті вивчення дисципліни «Право інтелектуальної власності» студенти повинні:

знати:

- понятійний апарат права інтелектуальної власності;
- його систему й сутність;
- основні інститути та субінститути;
- особливості об'єктів та правового положення суб'єктів;
- порядок їх кваліфікації; правові форми використання майнових прав та розпорядження ними;
- підстави, способи та порядок захисту від контрафактних дій.

уміти:

- визначати умови надання правової охорони;
- застосовувати чинне законодавство, аналізувати його недоліки;
- вирішувати проблемні ситуації;
- оформлювати кваліфікаційні документи;
- надавати кваліфікаційну допомогу авторам та іншим суб'єктам права інтелектуальної власності;
- вести договірну та претензійну роботи;
- слідкувати за використанням майнових прав тими, хто ними не володіє, й виявляти їх порушення;

- подавати позови за фактами порушення прав та вести справи за ними про захист прав інтелектуальної власності.

Таблиця 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
<i>Загальні компетентності</i>		
1.	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 2);	визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин (РН 1);
2.	знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК 3);	давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю (РН 5);
3.	здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК 7);	проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел (РН 3);
4.	здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) (ЗК 10) (<i>пріоритетна увага до академічної доброчесності</i>);	самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій (РН 9);
<i>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</i>		
5.	здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини (СК 4) (<i>у частині інтелектуальних прав</i>);	знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини (РН 2) (<i>у частині інтелектуальних прав</i>);
6.	здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право (СК 7) (<i>у частині цивільного права</i>);	знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (РН 13);
7.	здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності (СК 8);	вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних (РН 15);
8.	здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції (СК 12);	готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях (РН 21);
9.	здатність до критичного та	пояснювати природу та зміст основ-

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
	системного аналізу правових явищ (СК 13).	них правових явищ і процесів (РН 19).

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» укладена відповідно до освітньо-професійної програми Право підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 «Право», розробленої на підставі стандарту вищої освіти зі спеціальності 081 Право галузі знань 08 Право для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20 липня 2022 року № 644.

Програму навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» обговорено і схвалено на засіданні кафедри правознавства. Протокол засідання кафедри від 25 травня 2023 р., № 10.

Програмний зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Загальна характеристика права інтелектуальної власності та його суб'єктів

Тема 1. Поняття права інтелектуальної власності та його джерела.

Історія становлення та розвитку правової охорони результатів інтелектуальної власності. Загальна характеристика основних теорій у сфері права інтелектуальної власності. Поняття та зміст права інтелектуальної власності. Поняття творчої діяльності та її результатів. Право інтелектуальної власності в об'єктивному та суб'єктивному розумінні. Співвідношення понять інтелектуальна власність та власність. Підстави виникнення (набуття) права інтелектуальної власності.

Види права інтелектуальної власності. Особисті немайнові та майнові права інтелектуальної власності. Результати творчої діяльності як об'єкти правовідносин у сфері інтелектуальної власності. Інші результати діяльності як об'єкти права інтелектуальної власності. Права інтелектуальної власності на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору. Права інтелектуальної власності на об'єкт, створений за замовленням. Використання об'єкта права інтелектуальної власності. Передання майнових прав інтелектуальної власності. Здійснення права інтелектуальної власності, яке належить кільком особам.

Джерела права інтелектуальної власності та їх систематизація. Нормативно-правові акти як джерела права інтелектуальної власності. Конституція України як основне джерело права інтелектуальної власності. Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України як

джерела права інтелектуальної власності. Закони України як джерела права інтелектуальної власності. Підзаконні нормативно-правові акти в системі джерел права інтелектуальної власності.

Тема 2. Міжнародна система охорони прав інтелектуальної власності.

Становлення та розвиток міжнародної система охорони прав інтелектуальної власності. Всесвітня організація інтелектуальної власності. Значення діяльності світової організації торгівлі у сфері інтелектуальної власності.

Основні міжнародно-правові акти у сфері інтелектуальної власності: поняття, види та загальна характеристика. Паризька конвенція про охорону промислової власності. Бернська Конвенція про охорону літературних та художніх творів. Міжнародна конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій ефірного мовлення («Римська конвенція»). Інтернет-договори ВОІВ. Мадридська система міжнародної реєстрації товарних знаків. Договір про патентну кооперацію (РСТ – Patent Cooperation Treaty). Міжнародні класифікаційні угоди. Угода щодо торговельних аспектів прав на інтелектуальну власність (TRIPS).

Тема 3. Суб'єкти права інтелектуальної власності.

Суб'єкти права інтелектуальної власності. Творець. Автор як суб'єкт права інтелектуальної власності. Визначення авторства. Поняття співавторства та його види. Особисті немайнові та майнові права автора: поняття, ознаки та види. Охорона прав автора. Володільці прав інтелектуальної власності. Набуття прав володіння та їх охорона. Правове становище роботодавців як суб'єктів права інтелектуальної власності. Правовий режим службових творів.

Правонаступництво та спадкоємство прав інтелектуальної власності. Держава як володільець прав інтелектуальної власності. Вільні користувачі прав інтелектуальної власності.

Поняття та правове становище патентних повірених.

Модуль 2

Правовий режим об'єктів права інтелектуальної власності. Правова охорона та захист окремих об'єктів права інтелектуальної власності

Тема 4. Правова охорона авторських прав в Україні.

Поняття та ознаки авторського права. Авторське право в об'єктивному та суб'єктивному розумінні. Загальна характеристика джерел авторського права. Об'єкти авторського права (твори у сфері літератури, мистецтва, науки). Об'єкти, що не охороняються авторським правом. Особливості правового режиму об'єктів згенерованих комп'ютерною програмою (програмами). Право особливого роду (sui generis). Штучний інтелект і авторське право.

Розмежування авторського права та права власності на матеріальний об'єкт, в якому втілено (зафіксовано) твір.

Майнові та особисті немайнові права автора. Майнові права суб'єкта авторського права. Виникнення авторського права. Суб'єкти авторського права. Співавторство. Право слідування та строки охорони авторських прав. Перехід прав на твір у порядку спадкування. Перехід твору у суспільне надбання.

Загальні та спеціальні випадки вільного використання творів.

Поняття та правовий режим сирітських творів.

Охорона авторським правом творів, розміщених у мережі Інтернет. Види та зміст авторських прав у мережі Інтернет.

Тема 5. Правова охорона комп'ютерних програм в Україні.

Комп'ютерні програми, компіляції даних (бази даних) як результати інтелектуальної творчої діяльності. Особисті немайнові права на комп'ютерні програми. Майнові права на комп'ютерні програми. Право на бази даних (компіляції даних).

Процедура державної реєстрації авторських прав на комп'ютерні програми та інші об'єкти авторського права.

Правові підстави використання комп'ютерних програм. Види ліцензій на комп'ютерні програми. Вільне використання комп'ютерних програм. Вільне використання баз даних. Захист прав на комп'ютерні програми, загальні положення про відповідальність за їх порушення.

Тема 6. Правова охорона суміжних прав в Україні.

Поняття та ознаки суміжних прав. Види суміжних прав. Об'єкти суміжних прав – виконання, фонограми, відеограми, програми (передачі) організацій мовлення. Зміст і суб'єкти суміжних прав. Виникнення суміжних прав. Майнові права інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав. Використання виконання, фонограми, відеограми та передачі (програми) організації мовлення. Строки чинності суміжних майнових прав. Здійснення суміжних прав. Поняття та засоби правової охорони суміжних прав. Загальна характеристика способів захисту суміжних прав. Порядок захисту суміжних прав.

Тема 7. Поняття та правова охорона об'єктів права промислової власності в Україні. Патентне право

Поняття та ознаки права промислової власності. Джерела права промислової власності та їх загальна характеристика. Правові засади державного регулювання промислової власності в Україні. Набуття та зміст права промислової власності. Поняття патентного права.

Поняття та ознаки винаходу як об'єкта права промислової власності. Суб'єкти винахідницьких правовідносин, їх права та обов'язки. Підстави виникнення, зміни та припинення винахідницьких правовідносин. Види винаходів. Придатність винаходу для набуття права інтелектуальної власності на нього. Формула винаходу та її правове значення. Порядок отримання патенту на винахід. Поняття та ознаки ко-

рисної моделі як об'єкта права інтелектуальної власності. Пріоритет винаходу (корисної моделі). Умови патентоспроможності винаходу та корисної моделі. Придатність корисної моделі для набуття права інтелектуальної власності на неї. Майнові права інтелектуальної власності на корисну модель.

Поняття та ознаки промислового зразка як об'єкта права інтелектуальної власності. Придатність промислового зразка для набуття права інтелектуальної власності на нього. Майнові права інтелектуальної власності на промисловий зразок.

Тема 8. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обігу, товарів та послуг.

Правова природа засобів індивідуалізації товаровиробників. Поняття та ознаки товарного знака. Комерційні найменування та їх види. Роль і функції товарних знаків у суспільному виробництві. Загальна характеристика законодавчих актів про знаки на товари та послуги. Види знаків і вимоги, яким вони повинні відповідати, щоб набути правової охорони. Зміст права власності на товарний знак. Особливості дії права на знак. Міжнародно-правовий захист від комерційних підробок.

Поняття та види зазначення походження товарів. Право на використання зазначення походження товарів. Суб'єкти права інтелектуальної власності на географічне зазначення. Права інтелектуальної власності на географічне зазначення.

Доменне ім'я: правове регулювання, порядок набуття, правова охорона.

Тема 9. Правова охорона комерційної таємниці в Україні.

Загальна характеристика комерційної таємниці. Законодавство щодо використання комерційної таємниці. Ноу-хау та комерційна таємниця. Способи охорони комерційної таємниці на підприємстві. Положення про комерційну таємницю. Права та обов'язки роботодавця та працівника щодо використання комерційної таємниці в Україні. Технічні способи захисту комерційної таємниці.

Тема 10. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.

Поняття та види нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.

Поняття та види наукового відкриття. Способи набуття прав на наукове відкриття. Обсяг прав на наукове відкриття.

Поняття та ознаки компонування інтегральної мікросхеми. Законодавство в сфері права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Набуття права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Суб'єкти права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Майнові права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми. Право попередньо-

го користувача на компонування інтегральної мікросхеми. Захист права інтелектуальної власності на компонування інтегральної мікросхеми.

Поняття та об'єкти раціоналізаторської пропозиції. Загальна характеристика законодавчих актів у сфері права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію. Обсяг правової охорони раціоналізаторської пропозиції. Суб'єкти права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію. Права суб'єктів права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію. Захист права інтелектуальної власності на раціоналізаторську пропозицію.

Правова охорона селекційних досягнень. Поняття сорту рослин та породи тварин. Види прав інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин. Суб'єкти права інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин. Майнові права інтелектуальної власності на сорт рослин, породи тварин. Порядок та умови патентування сортів рослин та порід тварин. Правова охорона селекційних досягнень у зарубіжних країнах.

Тема 11. Патентування об'єктів права промислової власності в іноземних державах.

Нормативно-правове регулювання процедури патентування в іноземних державах. Договір про патентну кооперацію. Регіональні процедури патентування. Традиційна процедура патентування. Патентний паспорт. Вартість патентування об'єктів інтелектуальної власності в іноземних державах. Порядок патентування. Умови патентування і іноземних державах. Строки розгляду заявочних документів. Європейський патент.

Тема 12. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності в Україні. Договори у сфері інтелектуальної власності.

Економіка інтелектуальної власності. Способи комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності в Україні. Методи оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності. Життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності.

Порядок внесення майнових інтелектуальної власності до статутного капіталу суб'єктів господарювання.

Передача прав на використання об'єктів інтелектуальної власності. Ліцензія на використання об'єкта інтелектуальної власності. Ліцензійні договори. Договір комерційної концесії.

Договори про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності. Договори про створення за замовленням і використання об'єктів права інтелектуальної власності. Договори на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських і технологічних робіт.

Застава майнових прав інтелектуальної власності.

Договори в сфері авторського права.

Тема 13. Колективне управління майновими правами суб'єктів інтелектуальної власності.

Поняття та призначення системи колективного управління авторськими і суміжними правами та історія її становлення.

Законодавство про управління майновими правами інтелектуальної власності. Сфери здійснення колективного управління майновими правами інтелектуальної власності.

Порядок створення організацій колективного управління та їх види. Правове становище організацій колективного управління майновими правами інтелектуальної власності, їх права та обов'язки, відповідальність. Міжнародна співпраця організацій колективного управління.

Договори щодо управління майновими правами авторів та інших суб'єктів авторського права та суміжних прав. Ставки зборів. Порядок розподілу винагороди між суб'єктами права інтелектуальної власності.

Тема 14. Загальні положення про систему захисту прав інтелектуальної власності. Цивільно-правовий захист права інтелектуальної власності.

Загальні положення про систему захисту прав інтелектуальної власності.

Способи захисту прав суб'єктів права інтелектуальної власності. Форми захисту. Досудовий спосіб захисту об'єктів інтелектуальної власності. Мирова угода.

Особливості цивільно-правового захисту права інтелектуальної власності. Цивільно-правова відповідальність за порушення в сфері інтелектуальної власності. Відшкодування шкоди. Неустойка.

Тема 15. Адміністративно-правовий та кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності.

Особливості адміністративно-правового захисту права інтелектуальної власності.

Система органів держави, уповноважених виконувати функції охорони та захисту прав інтелектуальної власності фізичних та юридичних осіб. Спеціальні способи захисту прав інтелектуальної. Митні органи.

Адміністративно-правова відповідальність за порушення в сфері інтелектуальної власності.

Особливості кримінально-правового захисту права інтелектуальної власності. Кримінально-правова відповідальність за порушення в сфері інтелектуальної власності.

Таблиця 4.1. Тематичний план навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» для студентів денної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право»

№ з/п	Назва розділу, модуля, теми	Разом	Кількість годин за видами занять		
			аудиторні		позааудиторні
			лекції	семінарські	сам-на р-та
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Загальна характеристика права інтелектуальної власності та його суб'єктів					
1	Поняття права інтелектуальної власності та його джерела	6	2	2	2
2	Міжнародна система охорони прав інтелектуальної власності	4	–	2	2
3	Суб'єкти права інтелектуальної власності	5	2	2	1
Загалом		15	4	6	5
Модуль 2. Правовий режим об'єктів права інтелектуальної власності. Права охорона та захист окремих об'єктів права інтелектуальної власності					
4	Права охорона авторських прав в Україні	7	2	2	3
5	Права охорона комп'ютерних програм в Україні	5	–	2	3
6	Права охорона суміжних прав в Україні	5	–	2	3
7	Права охорона об'єктів промислової власності в Україні. Патентне право	9	2	2	5
8	Права охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обігу, товарів та послуг	8	2	2	4
9	Права охорона комерційної таємниці в Україні	4	–	2	2
10	Права охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності	7	2	2	3
11	Патентування об'єктів права промислової власності в іноземних державах	6	2	2	2
12	Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності в Україні. Договори у сфері інтелектуальної власності	6	2	2	2
13	Колективне управління майно-	5	–	2	3

	вими правами суб'єктів інтелектуальної власності				
14	Загальні положення про систему захисту прав інтелектуальної власності. Цивільно-правовий захист права інтелектуальної власності	7	2	2	3
1	2	3	4	5	6
15	Адміністративно-правовий та кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності	6	–	2	4
	Загалом	75	14	24	37
	Усього за курсом	90	18	30	42

Таблиця 4.2. Тематичний план навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» для студентів заочної форми навчання спеціальності 081 «Право» освітньо-професійна програма «Право»

№ з/п	Назва розділу, модуля, теми	Разом	Кількість годин за видами занять		
			аудиторні		позааудиторні
			лекції	семінарські	сам-на р-та
1	2	3	4	5	6
Модуль 1. Загальна характеристика права інтелектуальної власності та його суб'єктів					
1	Поняття права інтелектуальної власності та його джерела	6	2	–	4
2	Міжнародна система охорони прав інтелектуальної власності	4	–	–	4
3	Суб'єкти права інтелектуальної власності	5	–	–	5
	Загалом	15	2	0	13
Модуль 2. Правовий режим об'єктів права інтелектуальної власності. Правова охорона та захист окремих об'єктів права інтелектуальної власності					
4	Правова охорона авторських прав в Україні	7	2	–	5
5	Правова охорона комп'ютерних програм в Україні	5	–	–	5
6	Правова охорона суміжних прав в Україні	5	–	–	5
7	Правова охорона об'єктів промислової власності в Україні. Патентне право	9	2	–	7
8	Правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного	8	2	–	6

	обігу, товарів та послуг				
9	Правова охорона комерційної таємниці в Україні	4	–	–	4
10	Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності	7	–	2	7
11	Патентування об'єктів права промислової власності в іноземних державах	6	–	–	6
12	Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності в Україні. Договори у сфері інтелектуальної власності	6	–	2	6
1	2	3	4	5	6
13	Колективне управління майновими правами суб'єктів інтелектуальної власності	5	–	2	5
14	Загальні положення про систему захисту прав інтелектуальної власності. Цивільно-правовий захист права інтелектуальної власності	7	2	–	5
15	Адміністративно-правовий та кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності	6	–	–	4
	Загалом	75	8	6	61
	Усього за курсом	90	10	6	74

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4.1. Тематичний план навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності»
для студентів спеціальності 081 «Право» ОПП «Право» денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Кількість годин
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Модуль 1. Загальна характеристика права інтелектуальної власності та його суб'єктів					
Тема 1. Поняття права інтелектуальної власності та його джерела					
<p><i>Лекція 1:</i> 1) Загальна характеристика основних теорій у сфері права інтелектуальної власності. 2) Поняття та зміст права інтелектуальної власності. 3) Право інтелектуальної власності в об'єктивному та суб'єктивному розумінні. 4) Джерела права інтелектуальної власності та їх систематизація.</p>	2	<p><i>Семінарське заняття 1:</i> 1) Право інтелектуальної власності як підгалузі цивільного права: предмет, метод та система, історія становлення. 2) Види об'єктів права інтелектуальної власності. 3) Суб'єктивне право інтелектуальної власності. Загальна характеристика особистих немайнових та майнових прав володільців ПІВ. 4) Джерела права інтелектуальної власності та їх систематизація.</p>	2	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Поняття, ознаки і особливості інтелектуальної власності; 2) Нормативно-правові акти у сфері права інтелектуальної власності; 3) Напрями вдосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності; 4) Метод і система права інтелектуальної власності. Проблеми співвідношення і взаємодії права інтелектуальної власності із суміжними галузями; 5) Поняття та види права інтелектуальної власності; 6) Правовідносини у сфері інтелектуальної власності: види, ознаки, методи регулювання; 7) Цивільний кодекс України: загальна характеристика Книги чет-</p>	2

1	2	3	4	5	6
				<p>вертої «Право інтелектуальної власності».</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти порівняльну таблицю права власності та права інтелектуальної власності. 	
Тема 2. Міжнародна система охорони прав інтелектуальної власності					
<p>1) Міжнародно-правові акти у сфері інтелектуальної власності: поняття, види та загальна характеристика.</p> <p>2) Порівняльна характеристика нормативно-правових актів України та Європейських держав</p> <p>3) Угода ТРІПС: загальна характеристика.</p>	–	<p><i>Семінарське заняття 2:</i></p> <p>1) Міжнародна система охорони прав інтелектуальної власності та історія її становлення. Всесвітня організація інтелектуальної власності, Конвенція про її утворення; 2) Міжнародно-правові акти у сфері інтелектуальної власності: поняття, види та загальна характеристика;</p> <p>3) Паризька конвенція про охорону промислової власності. Поточний статус конвенції;</p> <p>4) Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. Поточний статус конвенції;</p> <p>5) Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності.</p>	2	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Паризька конвенція з охорони промислової власності; 2) Бернська конвенція з охорони літературних та художніх творів; 3) Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків; 4) Страсбурзька угода про Міжнародну патентну класифікацію. <p><i>Практичні завдання:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти таблицю основних міжнародних договорів у сфері охорони прав ІВ за критерієм об'єкта правової охорони. Зазначити, чи ратифікувала 	2

1	2	3	4	5	6
		<p>ПОВІДОМЛЕННЯ:</p> <p>6) Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року; 7) Договір про патентну кооперацію (РСТ); 8) Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право 1996 р. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми 1996 р; 9) Сінгапурський договір про право з торговельних марок; 10) Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків. Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків; 11) Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин; 12) Договір про закони щодо товарних знаків; 13) Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури; 14) Найробський договір про охорону Олімпійського символу; 15) Ніщька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків; 16) Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм 1971 р; 17) Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення 1961 р; 18) Гаазька угода про міжнародну реєстрацію промислових зразків; 19) Договір про патентне право 2000 р; 20) Страсбурзька угода про міжнародну патентну класифікацію; 21) Локарнська угода про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків; 22) Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображуваль-</p>		їх України.	

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
		них елементів знаків.			
Тема 3. Суб'єкти права інтелектуальної власності					
<p><i>Лекція 2:</i></p> <p>1) Загальна характеристика суб'єктів права інтелектуальної власності. Автор як суб'єкт права інтелектуальної власності.</p> <p>2) Поняття співавторства та його види.</p> <p>3) Особисті немайнові та майнові права автора: поняття, ознаки та види.</p> <p>4) Правове становище роботодавців як суб'єктів права інтелектуальної власності.</p>	2	<p><i>Семінарське заняття 3:</i></p> <p>1) Учасники відносин у сфері інтелектуальної власності та їх класифікація. Види володільців прав інтелектуальної власності.</p> <p>2) Поняття співавторства та його види. Співавторство і співробітництво.</p> <p>3) Правове становище роботодавців як суб'єктів права інтелектуальної власності.</p> <p>4) Поняття та правове становище патентних повірених в Україні. Атестація патентних повірених у ЄС.</p> <p>5) правонаступництво та спадкоємство прав інтелектуальної власності.</p> <p>6) Вільні користувачі об'єктів права інтелектуальної власності.</p> <p>7) Загальна характеристика державних органів, що здійснюють державну політику в сфері інтелектуальної власності. НОІВ.</p>	2	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Правовий статус орган виконавчої влади, що формують реалізують державну політику у сфері інтелектуальної власності; 2) Класифікація суб'єктів права інтелектуальної власності; 3) Функції та повноваження патентний повірений за українським законодавством.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p> <p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p> <p>3) Скласти схему суб'єктів прав ІВ та їх взаємовідносин.</p>	1
Модуль 2. Правовий режим об'єктів права інтелектуальної власності.					
Правова охорона та захист окремих об'єктів права інтелектуальної власності					
Тема 4. Правова охорона авторських прав в Україні					
<i>Лекція 3:</i>	2	<i>Семінарське заняття 4:</i>	2	<i>Питання для самостійного опрацю-</i>	3

1	2	3	4	5	6
<p>1) Поняття та ознаки авторського права. 2) Об'єкти авторського права. 3) Твори, які не є об'єктами авторського права. 4) Особливості правової охорони об'єктів авторського права, розміщених у мережі Інтернет.</p>		<p>1) Поняття, ознаки та принципи авторського права як інституту права інтелектуальної власності. 2) Поняття та класифікація об'єктів авторського права. Об'єкти, що не захищаються авторським правом. 3) Зміст суб'єктивного авторського права. Зміст правомочностей володільців авторських прав у розрізі різних суб'єктів та об'єктів. 4) Порядок правомірного використання об'єктів авторського права. Особливості правової охорони об'єктів авторського права, розміщених у мережі Інтернет.</p>		<p><i>вання:</i> 1) Принципи авторського права; 2) Право на авторську винагороду; 3) Право слідування в авторському праві; 4) Похідні твори як об'єкти авторського права. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) На прикладі обраного конкретного об'єкта авторського права розписати усі можливі способи його використання (усі доступні правомочності) відповідно до законодавства.</p>	
Тема 5. Правова охорона комп'ютерних програм в Україні					
<p>1) Особисті немайнові права на комп'ютерні програми. 2) Майнові права на комп'ютерні програми. 3) Процедура державної реєстрації авторських прав на комп'ютерні програми.</p>	–	<p><i>Семінарське заняття 5:</i> 1) Поняття комп'ютерної програми та її складові частини, види. Об'єкти права інтелектуальної власності, що належать до комп'ютерної програми та можуть виступати об'єктами правової охорони. Бази даних. 2) Особисті немайнові права та майнові права на комп'ютерні програми. Особливості забезпечення реалізації особистих немайнових прав авторів</p>	2	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Сутність комп'ютерних програм; 2) Право на авторську винагороду за створення комп'ютерних програм; 3) Державна реєстрація комп'ютерних програм. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p>	3

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
		комп'ютерних програм. 3) Порядок використання комп'ютерних програм та баз даних відповідно до законодавства України. Вільне, безоплатне програмне забезпечення та ПЗ з відкритим кодом. 4) Порядок державної реєстрації авторських прав на комп'ютерні програми та інші об'єкти авторського права.		3) Скласти структурну схему комп'ютерної програми, відобразивши на ній усі окремі компоненти, що можуть виступати самостійними об'єктами права інтелектуальної власності.	
Тема 6. Правова охорона суміжних прав в Україні					
1) Поняття та ознаки суміжних прав. 2) Види суміжних прав. 3) Об'єкти суміжних прав – виконання, фонограми, відеограми, програми (передачі) організацій мовлення. 4) Суб'єкти суміжних прав. 5) Майнові права інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав.	–	<i>Семінарське заняття 6:</i> 1) Поняття та ознаки суміжних прав, характер їх зв'язку з авторськими правами. Порядок набуття суміжних прав та строки їх правової охорони. 2) Поняття та види об'єктів суміжних прав, їх класифікації. 3) Суб'єкти суміжних прав. Особисті немайнові та майнові суміжні права та характеристика правомочностей, що складають їх зміст (у розрізі різних видів об'єктів суміжних прав).	2	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Проаналізуйте права виконавців; 2) Проаналізуйте права виробників фонограм; 3) Проаналізуйте права організацій мовлення. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти порівняльну таблицю авторського права і суміжних прав.	3
Тема 7. Правова охорона об'єктів промислової власності в Україні. Патентне право					
<i>Лекція 4:</i> 1) Поняття та ознаки права промислової власності.	2	<i>Семінарське заняття 7:</i> 1) Поняття та загальна характеристика права промислової	2	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Державна реєстрація винаходів в	5

1	2	3	4	5	6
<p>2) Поняття та ознаки, правова охорона винаходу та корисної моделі як об'єктів права промислової власності.</p> <p>3) Поняття та ознаки, правова охорона промислового зразка як об'єкта права інтелектуальної власності.</p>		<p>власності та патентних прав.</p> <p>2) Поняття, об'єкти правової охорони та зміст майнових та особистих немайнових прав на винаходи та корисні моделі як об'єкти права промислової власності.</p> <p>3) Поняття, об'єкти правової охорони та зміст майнових та особистих немайнових прав на промислові зразки як об'єкти права інтелектуальної власності.</p> <p>4) Порядок державної реєстрації винаходів, корисних моделей та промислових зразків в Україні. Порядок визначення придатності об'єктів права промислової власності для набуття правової охорони.</p> <p>5) Характеристика інформаційних ресурсів України, де відображаються захищені в Україні об'єкти права промислової власності та подані заявки.</p>		<p>Україні та в іноземних державах;</p> <p>2) Державна реєстрація промислових зразків в Україні та в іноземних державах; 3) Державна реєстрація корисних моделей в Україні та в іноземних державах.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p> <p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p> <p>3) Знайти та проаналізувати три патенти (на винахід, корисну модель та промисловий зразок). Описати застосовані критерії пошуку в реєстрі.</p>	

Тема 8. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обігу, товарів та послуг

<p><i>Лекція 5:</i></p> <p>1) Знаки для товарів і послуг: поняття, види, умови набуття правової охорони.</p> <p>2) Географічне зазначення та особливості його охоро-</p>	2	<p><i>Семінарське заняття 8:</i></p> <p>1) Поняття, загальна характеристика та функції засобів індивідуалізації як інституту права інтелектуальної власності та різновиду об'єктів права інтеле-</p>	2	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Державна реєстрація товарних марок в Україні; 2) Державна реєстрація фірмових найменувань в Україні; 3) Державна реєстрація географіч-</p>	4
--	---	--	---	--	---

1	2	3	4	5	6
<p>ни.</p> <p>3) Поняття комерційного найменування та його правова охорона.</p>		<p>ктуальної власності.</p> <p>2) Поняття комерційного найменування. Охорона прав на комерційне найменування.</p> <p>3) Поняття, характеристика та види торговельної марки як об'єкта права інтелектуальної власності. Зміст права інтелектуальної власності на торговельну марку.</p> <p>4) Поняття та правова охорона географічних зазначень. Значення Угоди про Асоціацію з ЄС для охорони географічних зазначень.</p> <p>5) Набуття та припинення права інтелектуальної власності на торговельні марки та географічні зазначення. Мадридська система міжнародної реєстрації знаків.</p>		<p>ного зазначення в Україні.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p> <p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p> <p>3) Проаналізувати за реєстром по одному знаку для товарів і послуг кожного виду (словесний, графічний, комбінований, звуковий). Віднаходження їх підвидів буде перевагою.</p>	
Тема 9. Правова охорона комерційної таємниці в Україні					
<p>1) Загальна характеристика комерційної таємниці.</p> <p>2) Ноу-хау та комерційна таємниця.</p> <p>3) Способи охорони комерційної таємниці на підприємстві.</p> <p>4) Технічні способи захисту комерційної таємниці.</p>	–	<p><i>Семінарське заняття 9:</i></p> <p>1) Поняття та загальна характеристика комерційної таємниці як різновиду «безпатентних об'єктів» права інтелектуальної власності. Відомості, що не становлять комерційної таємниці.</p> <p>2) Законодавство України що регламентує використання комерційної таємниці. Співвідно-</p>	2	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Захист комерційної таємниці в іноземних державах; 2) Положення про захист комерційної таємниці на підприємстві; 3) Удосконалення законодавства у сфері захисту комерційної таємниці.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p>	2

1	2	3	4	5	6
		<p>шення комерційної таємниці, науково-технічної інформації та ноу-хау.</p> <p>3) Організаційно-правові способи охорони комерційної таємниці на підприємстві. Права та обов'язки роботодавця та працівника (підрядника та замовника) щодо використання комерційної таємниці в Україні.</p> <p>4) Технічні способи захисту комерційної таємниці.</p>		<p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p> <p>3) Скласти положення про захист комерційної таємниці підприємства та супутні документи (наказ, «підписка» тощо).</p>	
Тема 10. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності					
<p><i>Лекція 6:</i></p> <p>1) Характеристика наукових відкриттів.</p> <p>2) Поняття та правова охорона раціоналізаторської пропозиції.</p> <p>3) Сорти рослин та породи тварин як об'єкти права інтелектуальної власності.</p> <p>3) Поняття та правова охорона компонування напівпровідникового виробу.</p>	2	<p><i>Семінарське заняття 10:</i></p> <p>1) Поняття та види нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності.</p> <p>2) Поняття, об'єкти та загальна характеристика наукового відкриття як об'єкта ПІВ. Державна реєстрація наукового відкриття та зміст права на наукове відкриття.</p> <p>3) Сорти рослин та породи тварин як об'єкти права інтелектуальної власності, порядок отримання правової охорони та зміст прав.</p> <p>4) охорону прав на компонування напівпровідникових виробів в Україні.</p>	2	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Захист наукового відкриття в Україні; 2) Напівпровідниковий виріб як об'єкт права інтелектуальної власності; 3) Удосконалення законодавства у сфері захисту раціоналізаторських пропозицій; 4) Особисті немайнові права на сорт рослин та породи тварин.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p> <p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p> <p>3) Підібрати та проаналізувати один із нетрадиційних об'єктів ІВ.</p>	3

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
		5) Поняття та об'єкти раціоналізаторської пропозиції. Порядок правової охорони раціоналізаторської пропозиції.			
Тема 11. Патентування об'єктів права промислової власності в іноземних державах					
<i>Лекція 7:</i> 1) Нормативно-правове регулювання процедури патентування в іноземних державах. 2) Договір про патентну кооперацію. 3) Регіональна процедура патентування. Традиційна процедура патентування. 4) Умови патентування в іноземних державах. Строки розгляду заявочних документів. Європейський патент.	2	<i>Семінарське заняття 11:</i> 1) Види процедур патентування в іноземних державах, критерії їх вибору та вимоги законодавства України щодо їх застосування. Доцільність та можливість закордонного патентування. 2) Порядок патентування в іноземних державах у відповідності до Договору про патентну кооперацію (РСТ). 3) Традиційна процедура патентування Регіональні процедура патентування: загальна характеристика. 4) Європейська Патентна Конвенція та Європейська Патентна Організація. Порядок отримання Європейського патенту та його валідації у країнах-членах ЄПК.	2	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Патентний паспорт та процедура його отримання; 2) Соціально-економічні чинники, які дозволяють здійснювати закордонне патентування; 3) Умови патентування об'єктів промислової власності в іноземних державах; 4) Аналіз діяльності органів влади іноземних держав у сфері патентування. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти логічну схему процедури патентування винаходу в іноземних державах.	2
Тема 12. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності в Україні.					
Договори у сфері інтелектуальної власності					
<i>Лекція 8:</i> 1) Поняття та задачі комерціалізації ОІВ як складо-	2	<i>Семінарське заняття 12:</i> 1) Підходи та методики оцінки майнових прав інтелектуальної	2	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Комерціалізація прав на об'єкти	2

1	2	3	4	5	6
<p>вої економіки інтелектуальної власності.</p> <p>2) Способи комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності в Україні.</p> <p>3) Передача прав на використання об'єктів інтелектуальної власності:</p> <p>3.1. Ліцензійні договори.</p> <p>3.2. Договір комерційної концесії.</p> <p>3.3. Договори в сфері авторського права.</p> <p>4) Підходи та методи оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності.</p>		<p>власності.</p> <p>2) Ліцензія на використання об'єктів права інтелектуальної власності. Ліцензійний договір.</p> <p>3) Договір комерційної концесії (франчайзингу).</p> <p>4) Договір про створення за замовленням і використання об'єктів права інтелектуальної власності. Договори про виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських і технологічних робіт.</p> <p>5) Авторські договори.</p> <p>6) Договір про передання виключних майнових прав інтелектуальної власності.</p> <p>7) Внесення майнових прав інтелектуальної власності як внесків до статутного капіталу господарських організацій.</p> <p>8) Життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності.</p>		<p>інтелектуальної власності в іноземних державах; 2) Продаж безпатентних технологій в Україні та світі;</p> <p>3) Трансфер технологій як чинник комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p> <p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p> <p>3) Скласти порівняльну таблицю різних способів комерціалізації. Відобразити їх переваги та недоліки.</p>	
Тема 13. Колективне управління майновими правами суб'єктів інтелектуальної власності					
<p>1) Колективне управління авторськими і суміжними правами.</p> <p>2) Порядок створення і обліку організацій колективного управління.</p> <p>3) Діяльність державних</p>	–	<p><i>Семінарське заняття 13:</i></p> <p>1) Поняття та завдання колективного управління авторськими і суміжними правами, його переваги та недоліки, історія становлення.</p> <p>2) Види та сфери колективного</p>	2	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Громадські організації як суб'єкти права інтелектуальної власності;</p> <p>2) Функції та повноваження «Укрпатенту»; 3) Функції та повноваження «Українського агентства з авторських</p>	3

1	2	3	4	5	6
органів влади у сфері охорони об'єктів інтелектуальної власності.		<p>управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав.</p> <p>3) Принципи колективного управління та загальні вимоги щодо його здійснення відповідно до законодавства України.</p> <p>4) Порядок реєстрації та акредитації організацій колективного управління. Загальний огляд акредитованих ОКУ та їх повноваження.</p> <p>5) Порядок збирання, розподілу та виплата доходів від прав організаціями колективного управління. Звітність і контроль.</p>		<p>та суміжних прав».</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p> <p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p> <p>3) Скласти таблицю ОКУ для різних сфер використання об'єктів ІВ.</p>	
<p>Тема 14. Загальні положення про систему захисту прав інтелектуальної власності. Цивільно-правовий захист права інтелектуальної власності</p>					
<p><i>Лекція 9:</i></p> <p>1) Форми та способи захисту права інтелектуальної власності.</p> <p>2) Досудовий спосіб захисту об'єктів інтелектуальної власності.</p> <p>3) Особливості цивільно-правового захисту права інтелектуальної власності.</p> <p>4) Цивільно-правова відпо-</p>	2	<p><i>Семінарське заняття 14:</i></p> <p>1) Способи захисту об'єктів інтелектуальної власності.</p> <p>2) Дії, що визнаються порушенням права інтелектуальної власності.</p> <p>3) Досудовий та позасудовий способи захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності.</p> <p>4) Особливості цивільно-правового захисту права інтеле-</p>	2	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Дії, що визнаються порушенням права інтелектуальної власності;</p> <p>2) Неправомірне (без дозволу автора) використання творів;</p> <p>3) Категорії спорів у сфері права інтелектуальної власності;</p> <p>4) Особливості захисту авторського і суміжних прав;</p> <p>5) Особливості захисту права промислової власності;</p> <p>6) Захист нетради-</p>	3

1	2	3	4	5	6
відальність за порушення в сфері інтелектуальної власності.		<p>туальної власності.</p> <p>5) Цивільно-правова відповідальність за порушення в сфері інтелектуальної власності.</p> <p>6) Застосування забезпечення позову у ході захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності.</p>		<p>ційних об'єктів права інтелектуальної власності; 7) Визнання прав власника патенту у судовому порядку;</p> <p>8) Відшкодування збитків, включаючи втрачену вигоду тощо.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p> <p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p> <p>3) Підібрати у Реєстрі судових рішень рішення у справах про відшкодування шкоди за неправомірне використання ІВ та провести їх аналіз.</p>	
Тема 15. Адміністративно-правовий та кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності					
<p>1) Особливості адміністративно-правового захисту права інтелектуальної власності.</p> <p>2) Адміністративно-правова відповідальність за порушення в сфері інтелектуальної власності.</p> <p>3) Особливості кримінально-правового захисту права інтелектуальної власності.</p> <p>4) Кримінально-правова відповідальність за порушення в сфері інтелектуально-</p>	–	<p><i>Семінарське заняття 15:</i></p> <p>1) Особливості адміністративно-правового захисту права інтелектуальної власності.</p> <p>2) Адміністративно-правова відповідальність за порушення в сфері інтелектуальної власності.</p> <p>3) Особливості кримінально-правового захисту права інтелектуальної власності.</p> <p>4) Кримінально-правова відповідальність за порушення в сфері інтелектуальної власності.</p>	2	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Неправомірне використання чужого імені, фірмового найменування, торговельних марок; 2) Введення в обіг під своїм позначенням товару іншого виробника; 3) Відтворення зовнішнього вигляду виробу іншого суб'єкта господарської діяльності й уведення його в господарський оборот; 4) Неправомірний збір, розголошення і використання комерційної таємниці, а також інші протиправні дії; 5) Особливості кримінально-правового захисту права інтелектуально-</p>	4

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
льної власності.				льної власності; 6) Кримінально-правовою відповідальність за порушення в сфері інтелектуальної власності. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Підібрати у Реєстрі судових рішень рішення у справах про притягнення до адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення у сфері використання ІВ та провести їх аналіз.	
Разом	18		30		42

Таблиця 4.2. Тематичний план навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності» для студентів спеціальності 081 «Право» ОПП «Право» заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та пи- тання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи у розрізі теми	Кількість годин
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
Модуль 1. Загальна характеристика права інтелектуальної власності та його суб'єктів					
Тема 1. Поняття права інтелектуальної власності та його джерела					
<p><i>Лекція 1:</i></p> <p>1) Загальна характеристика основних теорій у сфері права інтелектуальної власності.</p> <p>2) Поняття та зміст права інтелектуальної власності.</p> <p>3) Право інтелектуальної власності в об'єктивному та суб'єктивному розумінні.</p> <p>4) Джерела права інтелектуальної власності та їх систематизація.</p>	2	–	–	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Право інтелектуальної власності як підгалузі цивільного права: предмет, метод та система, історія становлення; 2) Види об'єктів права інтелектуальної власності; 3) Суб'єктивне право інтелектуальної власності. Загальна характеристика особистих немайнових та майнових прав володільців ПІВ; 4) Джерела права інтелектуальної власності та їх систематизація; 5) Напрями вдосконалення законодавства у сфері інтелектуальної власності; 6) Метод і система права інтелектуальної власності. Проблеми співвідношення і взаємодії права інтелектуальної власності із суміжними галузями; 7) Правовідносини у сфері інтелектуальної власності: види, ознаки, методи регулювання; 8) Цивільний кодекс України: загальна характеристика Книги четвертої «Право інтелектуальної власності».</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p>	4

1	2	3	4	5	6
				1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Ви рішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти порівняльну таблицю права власності та права інтелектуальної власності.	
Тема 2. Міжнародна система охорони прав інтелектуальної власності					
1) Міжнародно-правові акти у сфері інтелектуальної власності: поняття, види та загальна характеристика. 2) Порівняльна характеристика нормативно-правових актів України та Європейських держав 3) Угода ТРІПС: загальна характеристика.	–	–	–	<i>Питання для самостійного опрацювання (оглядово):</i> 1) Міжнародна система охорони прав інтелектуальної власності та історія її становлення. Всесвітня організація інтелектуальної власності, Конвенція про її утворення; 2) Міжнародно-правові акти у сфері інтелектуальної власності: поняття, види та загальна характеристика; 3) Паризька конвенція про охорону промислової власності. Поточний статус конвенції; 4) Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. Поточний статус конвенції; 5) Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності; 6) Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року; 7) Договір про патентну кооперацію (РСТ); 8) Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про авторське право 1996 р. Договір Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми 1996 р; 9) Сінгапурський договір про право з торговельних марок; 1–) Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків. Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків; 11) Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин; 12) Договір про	4

1	2	3	4	5	6
				<p>закони щодо товарних знаків; 13) Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів з метою патентної процедури; 14) Найробський договір про охорону Олімпійського символу; 15) Ніщцька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків; 16) Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм 1971 р; 17) Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення 1961 р; 18) Гаазька угода про міжнародну реєстрацію промислових зразків; 19) Договір про патентне право 2000 р; 20) Страсбурзька угода про міжнародну патентну класифікацію; 21) Локарнська угода про заснування Міжнародної класифікації промислових зразків; 22) Віденська угода про заснування Міжнародної класифікації зображувальних елементів знаків.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти таблицю основних міжнародних договорів у сфері охорони прав ІВ за критерієм об'єкта правової охорони. Зазначити, чи ратифікувала їх Україна.</p>	
Тема 3. Суб'єкти права інтелектуальної власності					
1) Загальна характеристика суб'єктів права інтелектуаль-	–	–	–	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Учасники відносин у сфері інтелектуальної	5

1	2	3	4	5	6
<p>льної власності. Автор як суб'єкт права інтелектуальної власності.</p> <p>2) Поняття співавторства та його види.</p> <p>3) Особисті немайнові та майнові права автора: поняття, ознаки та види.</p> <p>4) Правове становище роботодавців як суб'єктів права інтелектуальної власності.</p>				<p>власності та їх класифікація. Види володільців прав інтелектуальної власності; 2) Поняття співавторства та його види. Співавторство і співробітництво; 3) Правове становище роботодавців як суб'єктів права інтелектуальної власності; 4) Поняття та правове становище патентних повірених в Україні. Атестація патентних повірених у ЄС; 5) правонаступництво та спадкоємство прав інтелектуальної власності; 6) Вільні користувачі об'єктів права інтелектуальної власності; 7) Загальна характеристика державних органів, що здійснюють державну політику в сфері інтелектуальної власності. НОІВ.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p> <p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p> <p>3) Скласти схему суб'єктів прав ІВ та їх взаємовідносин.</p>	
<p>Модуль 2. Правовий режим об'єктів права інтелектуальної власності.</p> <p>Правова охорона та захист окремих об'єктів права інтелектуальної власності</p>					
<p>Тема 4. Правова охорона авторських прав в Україні</p>					
<p><i>Лекція 2:</i></p> <p>1) Поняття та ознаки авторського права.</p> <p>2) Об'єкти авторського права.</p> <p>3) Твори, які не є об'єктами авторського права.</p> <p>4) Особливості правової</p>	2	–	–	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Поняття, ознаки та принципи авторського права як інституту права інтелектуальної власності; 2) Поняття та класифікація об'єктів авторського права. Об'єкти, що не захищаються авторським правом; 3) Зміст суб'єктивного авторського права. Зміст правомочностей володільців авторських прав у розрізі різних суб'єктів та об'єктів; 4) Порядок правомірного використання</p>	5

1	2	3	4	5	6
охорони об'єктів авторського права, розміщених у мережі Інтернет.				<p>об'єктів авторського права. Особливості правової охорони об'єктів авторського права, розміщених у мережі Інтернет; 5) Право на авторську винагороду; 6) Право слідування в авторському праві; 7) Похідні твори як об'єкти авторського права.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) На прикладі обраного конкретного об'єкта авторського права розписати усі можливі способи його використання (усі доступні правомочності) відповідно до законодавства.</p>	
Тема 5. Правова охорона комп'ютерних програм в Україні					
<p>1) Особисті немайнові права на комп'ютерні програми. 2) Майнові права на комп'ютерні програми. 3) Процедура державної реєстрації авторських прав на комп'ютерні програми.</p>	–	–	–	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Поняття комп'ютерної програми та її складові частини, види. Об'єкти права інтелектуальної власності, що належать до комп'ютерної програми та можуть виступати об'єктами правової охорони. Бази даних; 2) Особисті немайнові права та майнові права на комп'ютерні програми. Особливості забезпечення реалізації особистих немайнових прав авторів комп'ютерних програм; 3) Порядок використання комп'ютерних програм та баз даних відповідно до законодавства України. Вільне, безоплатне програмне забезпечення та ПЗ з відкритим кодом; 4) Порядок державної реєстрації авторських прав на комп'ютерні програми та інші об'єкти авторського права; 5) Право на авторську вина-</p>	5

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
				<p>городу за створення комп'ютерних програм.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p> <p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p> <p>3) Скласти структурну схему комп'ютерної програми, відобразивши на ній усі окремі компоненти, що можуть виступати самостійними об'єктами права інтелектуальної власності.</p>	
Тема 6. Правова охорона суміжних прав в Україні					
<p>1) Поняття та ознаки суміжних прав.</p> <p>2) Види суміжних прав.</p> <p>3) Об'єкти суміжних прав – виконання, фонограми, відеограми, програми (передачі) організацій мовлення.</p> <p>4) Суб'єкти суміжних прав.</p> <p>5) Майнові права інтелектуальної власності на об'єкти суміжних прав.</p>	–	–	–	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Поняття та ознаки суміжних прав, характер їх зв'язку з авторськими правами. Порядок набуття суміжних прав та строки їх правової охорони;</p> <p>2) Поняття та види об'єктів суміжних прав, їх класифікації;</p> <p>3) Суб'єкти суміжних прав. Особисті немайнові та майнові суміжні права та характеристика правомочностей, що складають їх зміст (у розрізі різних видів об'єктів суміжних прав);</p> <p>4) Проаналізуйте права виконавців;</p> <p>5) Проаналізуйте права виробників фонограм;</p> <p>3) Проаналізуйте права організацій мовлення.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p> <p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p> <p>3) Скласти порівняльну таблицю авторського права і суміжних прав.</p>	5
Тема 7. Правова охорона об'єктів промислової власності в Україні. Патентне право					
<i>Лекція 3:</i>	2	–	–	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i>	7

1	2	3	4	5	6
<p>1) Поняття та ознаки права промислової власності.</p> <p>2) Поняття та ознаки, правова охорона винаходу та корисної моделі як об'єктів права промислової власності.</p> <p>3) Поняття та ознаки, правова охорона промислового зразка як об'єкта права інтелектуальної власності.</p>				<p>1) Поняття та загальна характеристика права промислової власності та патентних прав;</p> <p>2) Поняття, об'єкти правової охорони та зміст майнових та особистих немайнових прав на винаходи та корисні моделі як об'єкти права промислової власності;</p> <p>3) Поняття, об'єкти правової охорони та зміст майнових та особистих немайнових прав на промислові зразки як об'єкти права інтелектуальної власності;</p> <p>4) Порядок державної реєстрації винаходів, корисних моделей та промислових зразків в Україні. Порядок визначення придатності об'єктів права промислової власності для набуття правової охорони;</p> <p>5) Характеристика інформаційних ресурсів України, де відображаються захищені в Україні об'єкти права промислової власності та подані заявки.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p> <p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p> <p>3) Знайти та проаналізувати три патенти (на винахід, корисну модель та промисловий зразок). Описати застосовані критерії пошуку в реєстрі.</p>	
Тема 8. Правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обігу, товарів та послуг					
<p><i>Лекція 4:</i></p> <p>1) Знаки для товарів і послуг: поняття, види, умови набуття правової охорони.</p> <p>2) Географічне зазначення</p>	2	–	–	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Державна реєстрація товарних марок в Україні;</p> <p>2) Державна реєстрація фірмових найменувань в Україні;</p> <p>3) Державна реєстрація географічного зазначення в Україні.</p>	6

1	2	3	4	5	6
<p>та особливості його охорони.</p> <p>3) Поняття комерційного найменування та його правова охорона.</p>				<p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p> <p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p> <p>3) Проаналізувати за реєстром по одному знаку для товарів і послуг кожного виду (словесний, графічний, комбінований, звуковий). Віднаходження їх підвидів буде перевагою.</p>	
Тема 9. Правова охорона комерційної таємниці в Україні					
<p>1) Загальна характеристика комерційної таємниці.</p> <p>2) Ноу-хау та комерційна таємниця.</p> <p>3) Способи охорони комерційної таємниці на підприємстві.</p> <p>4) Технічні способи захисту комерційної таємниці.</p>	–	–	–	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Поняття та загальна характеристика комерційної таємниці як різновиду «безпатентних об'єктів» права інтелектуальної власності. Відомості, що не становлять комерційної таємниці;</p> <p>2) Законодавство України що регламентує використання комерційної таємниці. Співвідношення комерційної таємниці, науково-технічної інформації та ноу-хау; 3) Організаційно-правові способи охорони комерційної таємниці на підприємстві. Права та обов'язки роботодавця та працівника (підрядника та замовника) щодо використання комерційної таємниці в Україні;</p> <p>4) Технічні способи захисту комерційної таємниці; 5) Захист комерційної таємниці в іноземних державах; 6) Положення про захист комерційної таємниці на підприємстві;</p> <p>7) Удосконалення законодавства у сфері захисту комерційної таємниці.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p> <p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), за-</p>	4

1	2	3	4	5	6
				пропонуваного за НМП чи у СДО. 3) Скласти положення про захист комерційної таємниці підприємства та супутні документи (наказ, «підписка» тощо).	
Тема 10. Правова охорона нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності					
1) Характеристика наукових відкриттів. 2) Поняття та правова охорона раціоналізаторської пропозиції. 3) Сорти рослин та породи тварин як об'єкти права інтелектуальної власності. 3) Поняття та правова охорона компонування напівпровідникового виробу.	–	<i>Семінарське заняття 1:</i> 1) Поняття та види нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності. 2) Поняття, об'єкти та загальна характеристика наукового відкриття як об'єкта ПІВ. Державна реєстрація наукового відкриття та зміст права на наукове відкриття. 3) Сорти рослин та породи тварин як об'єкти права інтелектуальної власності, порядок отримання правової охорони та зміст прав. 4) охорону прав на компонування напівпровідникових виробів в Україні. 5) Поняття та об'єкти	2	<i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Поняття та види нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності; 2) Поняття, об'єкти та загальна характеристика наукового відкриття як об'єкта ПІВ. Державна реєстрація наукового відкриття та зміст права на наукове відкриття; 3) Сорти рослин та породи тварин як об'єкти права інтелектуальної власності, порядок отримання правової охорони та зміст прав; 4) охорону прав на компонування напівпровідникових виробів в Україні; 5) Поняття та об'єкти раціоналізаторської пропозиції. Порядок правової охорони раціоналізаторської пропозиції; 6) Удосконалення законодавства у сфері захисту раціоналізаторських пропозицій; 7) Особисті немайнові права на сорт рослин та породу тварин. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонуваного за НМП чи у СДО. 3) Підібрати та проаналізувати один із нетрадиційних об'єктів ІВ.	5

1	2	3	4	5	6
		раціоналізаторської пропозиції. Порядок правової охорони раціоналізаторської пропозиції.			
Тема 11. Патентування об'єктів права промислової власності в іноземних державах					
<p>1) Нормативно-правове регулювання процедури патентування в іноземних державах.</p> <p>2) Договір про патентну кооперацію.</p> <p>3) Регіональна процедура патентування. Традиційна процедура патентування.</p> <p>4) Умови патентування в іноземних державах. Строки розгляду заявочних документів. Європейський патент.</p>	–	–	–	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Види процедур патентування в іноземних державах, критерії їх вибору та вимоги законодавства України щодо їх застосування. Доцільність та можливість закордонного патентування;</p> <p>2) Порядок патентування в іноземних державах у відповідності до Договору про патентну кооперацію (РСТ);</p> <p>3) Традиційна процедура патентування Регіональна процедура патентування: загальна характеристика;</p> <p>4) Європейська Патентна Конвенція та Європейська Патентна Організація. Порядок отримання Європейського патенту та його валідації у країнах-членах ЄПК;</p> <p>5) Патентний паспорт та процедура його отримання;</p> <p>6) Соціально-економічні чинники, які дозволяють здійснювати закордонне патентування;</p> <p>7) Аналіз діяльності органів влади іноземних держав у сфері патентування.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p> <p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p> <p>3) Скласти логічну схему процедури патентування винаходу в іноземних державах.</p>	6

1	2	3	4	5	6
Тема 12. Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності в Україні. Договори у сфері інтелектуальної власності					
<p>1) Поняття та задачі комерціалізації ОІВ як складової економіки інтелектуальної власності.</p> <p>2) Способи комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності в Україні.</p> <p>3) Передача прав на використання об'єктів інтелектуальної власності:</p> <p>3.1. Ліцензійні договори.</p> <p>3.2. Договір комерційної концесії.</p> <p>3.3. Договори в сфері авторського права.</p> <p>4) Підходи та методи оцінки прав на об'єкти інтелектуальної власності.</p>	–	<p><i>Семінарське заняття 2:</i></p> <p>1) Підходи та методи оцінки майнових прав інтелектуальної власності.</p> <p>2) Ліцензія на використання об'єктів права інтелектуальної власності. Ліцензійний договір.</p> <p>3) Договір комерційної концесії (франчайзингу).</p> <p>4) Договір про створення за замовленням і використання об'єктів права інтелектуальної власності. Договори про виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських і технологічних робіт.</p> <p>5) Авторські договори.</p> <p>6) Договір про передавання виключних майнових прав інте-</p>	2	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Поняття та задачі комерціалізації ОІВ як складової економіки інтелектуальної власності;</p> <p>2) Способи комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності в Україні;</p> <p>3) Підходи та методи оцінки майнових прав інтелектуальної власності;</p> <p>4) Ліцензія на використання об'єктів права інтелектуальної власності. Ліцензійний договір;</p> <p>5) Договір комерційної концесії (франчайзингу);</p> <p>6) Договір про створення за замовленням і використання об'єктів права інтелектуальної власності. Договори про виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських і технологічних робіт;</p> <p>7) Авторські договори;</p> <p>8) Договір про передавання виключних майнових прав інтелектуальної власності;</p> <p>9) Внесення майнових прав інтелектуальної власності як внесків до статутного капіталу господарських організацій;</p> <p>1–) Життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності;</p> <p>11) Продаж безпатентних технологій в Україні та світі. Трансфер технологій як чинник комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми.</p> <p>2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО.</p> <p>3) Скласти порівняльну таблицю різних способів комерціалізації. Відобразити їх переваги та не-</p>	4

1	2	3	4	5	6
		<p>лектуальної власності. 7) Внесення майнових прав інтелектуальної власності як внесків до статутного капіталу господарських організацій. 8) Життєвий цикл об'єкта права інтелектуальної власності.</p>		<p>доліки.</p>	
Тема 13. Колективне управління майновими правами суб'єктів інтелектуальної власності					
<p>1) Колективне управління авторськими і суміжними правами. 2) Порядок створення і обліку організацій колективного управління. 3) Діяльність державних органів влади у сфері охорони об'єктів інтелектуальної власності.</p>	–	<p><i>Семінарське заняття 3:</i> 1) Поняття та завдання колективного управління авторськими і суміжними правами, його переваги та недоліки, історія становлення. 2) Види та сфери колективного управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав. 3) Принципи колективного управління та загальні вимоги щодо його здійснення від-</p>	2	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i> 1) Поняття та завдання колективного управління авторськими і суміжними правами, його переваги та недоліки, історія становлення; 2) Види та сфери колективного управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав; 3) Принципи колективного управління та загальні вимоги щодо його здійснення відповідно до законодавства України; 4) Порядок реєстрації та акредитації організацій колективного управління. Загальний огляд акредитованих ОКУ та їх повноваження; 5) Порядок збирання, розподілу та виплата доходів від прав організаціями колективного управління. Звітність і контроль. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Скласти таблицю ОКУ для різних сфер вико-</p>	3

1	2	3	4	5	6
		<p>повідно до законодавства України.</p> <p>4) Порядок реєстрації та акредитації організацій колективного управління. Загальний огляд акредитованих ОКУ та їх повноваження.</p> <p>5) Порядок збирання, розподілу та виплата доходів від прав організаціями колективного управління. Звітність і контроль.</p>		ристання об'єктів ІВ.	
Тема 14. Загальні положення про систему захисту прав інтелектуальної власності. Цивільно-правовий захист права інтелектуальної власності					
<p><i>Лекція 5:</i></p> <p>1) Форми та способи захисту права інтелектуальної власності.</p> <p>2) Досудовий спосіб захисту об'єктів інтелектуальної власності.</p> <p>3) Особливості цивільно-правового захисту права інтелектуальної власності.</p> <p>4) Цивільно-правова відповідальність за порушення в сфері інтелектуальної власності.</p>	2	–	–	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Форми та способи захисту права інтелектуальної власності; 2) Дії, що визнаються порушенням права інтелектуальної власності; 3) Досудовий та позасудовий способи захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності; 4) Особливості цивільно-правового захисту права інтелектуальної власності; 5) Цивільно-правова відповідальність за порушення в сфері інтелектуальної власності; 6) Застосування забезпечення позову у ході захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності; 7) Категорії спорів у сфері права інтелектуальної власності; 8) Особливості захисту авторського і суміжних</p>	5

1	2	3	4	5	6
				<p>прав; 9) Особливості захисту права промислової власності; 10) Захист нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності; 11) Визнання прав власника патенту у судовому порядку; 12) Відшкодування збитків, включаючи втрачену вигоду тощо.</p> <p><i>Практичні завдання:</i></p> <p>1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Підібрати у Реєстрі судових рішень рішення у справах про відшкодування шкоди за неправомірне використання ІВ та провести їх аналіз.</p>	
Тема 15. Адміністративно-правовий та кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності					
<p>1) Особливості адміністративно-правового захисту права інтелектуальної власності. 2) Адміністративно-правова відповідальність за порушення в сфері інтелектуальної власності. 3) Особливості кримінально-правового захисту права інтелектуальної власності. 4) Кримінально-правова відповідальність за порушення в сфері інтелектуальної власності.</p>	–	–	–	<p><i>Питання для самостійного опрацювання:</i></p> <p>1) Особливості адміністративно-правового захисту права інтелектуальної власності; 2) Адміністративно-правова відповідальність за порушення в сфері інтелектуальної власності; 3) Особливості кримінально-правового захисту права інтелектуальної власності; 4) Кримінально-правова відповідальність за порушення в сфері інтелектуальної власності; 5) Неправомірне використання чужого імені, фірмового найменування, торговельних марок; 6) Введення в обіг під своїм позначенням товару іншого виробника; 7) Відтворення зовнішнього вигляду виробу іншого суб'єкта господарської діяльності й уведення його в господарський оборот; 8) Неправомірний збір, розголошення і використання комерційної таємниці, а також</p>	6

<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
				інші протиправні дії. <i>Практичні завдання:</i> 1) Скласти термінологічний словник до теми. 2) Вирішення практичного завдання (кейс), запропонованого за НМП чи у СДО. 3) Підібрати у Реєстрі судових рішень рішення у справах про притягнення до адміністративної та кримінальної відповідальності за порушення у сфері використання ІВ та провести їх аналіз.	
Разом	10		6		74

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Система поточного і підсумкового контролю має за мету оцінювання рівня сформованості тих чи інших компетентностей та досягнення програмних результатів навчання за навчальною дисципліною «Право інтелектуальної власності».

Компетентність як інтегрований результат індивідуальної навчальної діяльності студентів, формується на основі оволодіння ними змістовими (знання), процесуальними (уміння) і мотиваційними компонентами, його рівень виявляється в процесі оцінювання. Визначення рівня сформованості дисциплінарних компетентностей (результатів навчання) здійснюється за: певним розділом (темою) робочої програми навчальної дисципліни; практичними заняттями (контрольна робота, перевірка та захист індивідуального завдання, тестування тощо).

Об'єктами контролю є: робота студентів на лекціях, семінарських заняттях, якість та своєчасність виконання завдань самостійної роботи, поточних модульних робіт. Контрольні заходи здійснюються науково-педагогічними працівниками і включають поточний і підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється при проведенні лекцій, семінарів, перевірки завдань самостійної роботи та має на меті перевірку рівня засвоєння студентом навчального матеріалу навчальної дисципліни та оцінювання набутих компетентностей.

Під час проведення лекцій застосовуються такі методи контролю, як усне опитування студентів з питань, визначених планом лекцій та пов'язаних з матеріалом попередніх лекцій, дискусійне обговорення проблемних питань з теми лекції та інше.

У ході проведення семінарських занять застосовуються такі методи контролю, як усне та письмове опитування студентів з питань, визначених планом семінарських занять, дискусійне обговорення проблемних питань з теми заняття, письмове складання студентами тестів, відповідь у письмовій формі на індивідуальне теоретичне завдання, письмове виконання індивідуального практичного завдання (приватно-правової ситуації з іноземним елементом), розв'язок термінологічних завдань тощо. Завдання можуть виконуватися як індивідуально, так і «малими групами» (у такому випадку бали виставляються відповідно до внеску кожного студента, а у разі, якщо його встановити неможливо – в однаковому для всіх розмірі за результатами виконання завдання).

Поточний контроль виконання студентами завдань самостійної роботи здійснюється за допомогою перевірки науково-педагогічним працівником результатів розв'язання ситуаційних завдань.

Поточний контроль, який застосовується під час проведення поточних модульних робіт, здійснюється при перевірці виконання відповідних тестів в письмовій формі або за допомогою відповідного програмного

забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу, при перевірці виконання практичних ситуацій в письмовій формі тощо.

Поточна успішність студентів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюються за допомогою національної шкали оцінок.

Таблиця 5.1. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» для здобувачів денної форми навчання

№	Назва модуля, теми	Вид навчальної роботи	Бали
1	2	3	4
Модуль 1. Загальна характеристика права інтелектуальної власності та його суб'єктів			
1.	Поняття права інтелектуальної власності та його джерела	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	3
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	0,9
		Разом:	4
2.	Міжнародна система охорони прав інтелектуальної власності	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	3
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	0,9
		Разом:	4
3.	Суб'єкти права інтелектуальної власності	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	3
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	0,9
		Разом:	4
	Поточна модульна робота №1		8
	Усього за Модулем 1		20
Модуль 2. Правовий режим об'єктів права інтелектуальної власності. Правова охорона та захист окремих об'єктів права інтелектуальної власності			
4.	Правова охорона	Відвідування занять (за наявності конспектів за-	0,1

1	2	3	4
	авторських прав в Україні	нять та за умови присутності на них)	
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	3
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	0,9
		Разом:	4
5.	Правова охорона комп'ютерних програм в Україні	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	3
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	0,4
		Разом:	3,5
6.	Правова охорона суміжних прав в Україні	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	3
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	0,9
		Разом:	4
7.	Правова охорона об'єктів промислової власності в Україні. Патентне право	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	3
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	1,4
		Разом:	4,5
8.	Правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обігу, товарів та послуг	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	3
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	0,9
		Разом:	4
9.	Правова охорона комерційної таємниці в Україні	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	3
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	0,9
		Разом:	4
10.	Правова охорона	Відвідування занять (за наявності конспектів за-	0,1

1	2	3	4
	нетрадиційних об'єктів права інтелектуальної власності	нять та за умови присутності на них)	
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	3
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркове тестування (альтернативні форми роботи)	0,9
		Разом:	4
11.	Патентування об'єктів права промислової власності в іноземних державах	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	3
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркове тестування (альтернативні форми роботи)	0,9
		Разом:	4
12.	Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності в Україні. Договори у сфері інтелектуальної власності	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	3
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркове тестування (альтернативні форми роботи)	0,9
		Разом:	4
13.	Колективне управління майновими правами суб'єктів інтелектуальної власності	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	3
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркове тестування (альтернативні форми роботи)	0,9
		Разом:	4
14.	Загальні положення про систему захисту прав інтелектуальної власності. Цивільно-правовий захист права інтелектуальної власності	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	3
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркове тестування (альтернативні форми роботи)	0,9
		Разом:	4
15.	Адміністративно-правовий та кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	3
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркове тестування (альтернативні форми роботи)	0,9
		Разом:	4

1	2	3	4
	Поточна модульна робота №2		32
	Усього за Модулем 2		80
	Разом з навчальної дисципліни		100

Таблиця 5.2 Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» для здобувачів заочної форми навчання

№	Назва модуля, теми	Вид навчальної роботи	Бали
1	2	3	4
Модуль 1. Загальна характеристика права інтелектуальної власності та його суб'єктів			
1.	Поняття права інтелектуальної власності та його джерела	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	0
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	2
		Разом:	3
2.	Міжнародна система охорони прав інтелектуальної власності	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	0
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	2
		Разом:	2
3.	Суб'єкти права інтелектуальної власності	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	0
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	2
		Разом:	2
	Поточна модульна робота №1		8*
	Усього за Модулем 1		15
Модуль 2. Правовий режим об'єктів права інтелектуальної власності. Правова охорона та захист окремих об'єктів права інтелектуальної власності			
4.	Правова охорона авторських прав в	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,5

1	2	3	4
	Україні	Обговорення матеріалу тем семінарських занять	0
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	3
		Разом:	3,5
5.	Правова охорона комп'ютерних програм в Україні	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	0
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	1
		Разом:	1
6.	Правова охорона суміжних прав в Україні	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	0
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	2
		Разом:	2
7.	Правова охорона об'єктів промислової власності в Україні. Патентне право	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,5
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	0
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	6
		Разом:	6,5
8.	Правова охорона засобів індивідуалізації учасників цивільного обігу, товарів та послуг	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,5
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	0
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	3
		Разом:	3,5
9.	Правова охорона комерційної таємниці в Україні	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	0
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	3
		Разом:	3
10.	Правова охорона нетрадиційних	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	1

1	2	3	4
	об'єктів права інтелектуальної власності	Обговорення матеріалу тем семінарських занять	6
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	1
		Разом:	8
11.	Патентування об'єктів права промислової власності в іноземних державах	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	0
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	3
		Разом:	3
12.	Комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності в Україні. Договори у сфері інтелектуальної власності	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	6
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	1
		Разом:	8
13.	Колективне управління майновими правами суб'єктів інтелектуальної власності	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	1
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	6
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	1
		Разом:	8
14.	Загальні положення про систему захисту прав інтелектуальної власності. Цивільно-правовий захист права інтелектуальної власності	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0,5
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	0
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	3
		Разом:	3,5
15.	Адміністративно-правовий та кримінально-правовий захист права інтелектуальної власності	Відвідування занять (за наявності конспектів занять та за умови присутності на них)	0
		Обговорення матеріалу тем семінарських занять	0
		Виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркоче тестування (альтернативні форми роботи)	3
		Разом:	3
	Поточна модульна робота №2		32*
	Усього за Модулем 2		85

1	2	3	4
	Разом з навчальної дисципліни		100

* Бал за виконання Поточної модульної роботи викладач може розподіляти між тестами, які здобувачі виконують самостійно у міжсесійний період та Підсумковим модульним тестом, який виконується «аудиторно» та передбачає обов'язкову ідентифікацію здобувача, який складає тест.

**Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни,
розраховується через поточне оцінювання**

Таблиця оцінювання для здобувачів денної форми навчання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (Теми 1-3): відвідування занять (не більше 0,3 балів – за наявності конспектів занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем семінарських занять (9 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркове тестування (загалом –2,7 балів); поточна модульна робота (тестування) (8 балів)	20
Модуль 2 (Теми 4-15): відвідування занять (не більше 1,2 балів – за наявності конспектів занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем семінарських занять (36 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркове тестування (загалом – 10,8 балів); поточна модульна робота (тестування) (32 бали)	80
Разом	100

Таблиця оцінювання для здобувачів заочної форми навчання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (Теми 1-3): відвідування занять (не більше 1 балу – за наявності конспектів занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем семінарських занять (0 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркове тестування (загалом –6 балів); поточна модульна робота (тестування) (8 балів)	15
Модуль 2 (Теми 4-15): відвідування занять (не більше 5 балів – за наявності конспектів занять та за умови присутності на них); обговорення матеріалу тем семінарських занять (18 балів); виконання навчальних та практичних завдань, завдань самостійної роботи, вибіркове тестування (загалом – 30 балів); поточна модульна робота (тестування) (32 бали)	85
Разом	100

Таблиця 6. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни «Право інтелектуальної власності»

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та підсумковим контролем

Розділ 6. Інформаційні джерела

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України. Прийнята Верховною Радою України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 18, № 19-20, № 21-22. Ст. 144.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. додаток до № 51. Ст. 1122.
4. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. Ст. 131.
5. Митний кодекс України від 13 березня 2012 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2012. № 44-48. Ст. 552.
6. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40-44. Ст. 356.
7. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. (зі змінами і доповненнями). *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 40-41, 42. Ст. 492.
8. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 1 грудня 2022 року № 2811-ІХ. *Офіційний вісник України*. 2023. № 3. Ст. 196.
9. Про архітектурну діяльність : Закон України № 687-XIV від 20 травня 1999 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 31. Ст. 246.
10. Про видавничу справу : Закон України № 318/97-ВР від 5 червня 1997 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 32. Ст. 206.
11. Про ефективне управління майновими правами правовласників у сфері авторського права і (або) суміжних прав: Закон України від 15 травня 2018 р. № 2415-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 32. Ст. 242.
12. Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 7 червня 1996 р. № 236/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996 р. № 36. Ст. 164.
13. Про кінематографію : Закон України від 13 січня 1998 р. № 9/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 22. Ст. 114.
14. Про медіа : Закон України від 13 грудня 2022 року № 2849-ІХ. *Офіційний вісник України*. 2023. № 3. Ст. 205.
15. Про насіння і садивний матеріал : Закон України від 26 грудня 2002 року № 411-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 13. Ст. 92.
16. Про науково-технічну інформацію : Закон України від 23 червня 1993 р. № 3322-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 33. Ст. 345.
17. Про особливості державного регулювання діяльності суб'єктів господарювання, пов'язаної з виробництвом, експортом, імпортом дисків для лазерних систем зчитування : Закон України від 17 січня 2002 р. № 2953-III. *Офіційний вісник України*. 2002. № 7. Ст. 276.

18. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3687-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 32; у редакції Закону України від 1 червня 2000 р. № 1771-ІІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 8. Ст. 37.

19. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3689-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 36.

20. Про охорону прав на компоновання напівпровідникових виробів : Закон України від 5 листопада 1997 р. № 621/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 8. Ст. 28.

21. Про охорону прав на промислові зразки : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3688-ХІІ. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 7. Ст. 34.

22. Про охорону прав на сорти рослин : Закон України № 3116-ХІІ від 21 квітня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 21. Ст. 218; у редакції Закону України від 17 січня 2002 р. № 2986-ІІІ. *Офіційний вісник України*. 2002. № 7. Ст. 278.

23. Про племінну справу у тваринництві : Закон України від 15 грудня 1993 р. № 3691-ХІІ у редакції Закону України від 21 грудня 1999 р. № 1328-ХІV. *Відомості Верховної Ради України*. 2000. № 6. Ст. 37.

24. Про правову охорону географічних зазначень : Закон України від 16 грудня 1999 р. № 752-ХІV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 27-28. Ст. 181.

25. Про професійних творчих працівників та творчі спілки : Закон України від 7 жовтня 1997 р. № 554/97-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 52. Ст. 312.

26. Про рекламу : Закон України від 3 липня 1996 р. № 270/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 39. Ст. 181.

27. Про державну реєстрацію авторського права і договорів, які стосуються права автора на твір : Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 р. № 1756. *Офіційний вісник України*. 2001. № 52. Ст. 2369.

28. Про затвердження критеріїв заборони поширення сортів рослин в Україні : Постанова Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2016 р. № 918. *Офіційний вісник України*. 2016. № 99. Ст. 3227.

29. Про затвердження мінімальних ставок винагороди (роялті) за використання об'єктів авторського права і суміжних прав : Постанова Кабінету Міністрів України 18 січня 2003 р. № 72. *Офіційний вісник України*. 2003. № 4. Ст. 129.

30. Про затвердження Національного стандарту № 4 «Оцінка майнових прав інтелектуальної власності» : Постанова Кабінету Міністрів України від 3 жовтня 2007 р. № 1185. *Офіційний вісник України*. 2007. № 75. Ст. 2792.

31. Про затвердження Положення про державного інспектора з питань інтелектуальної власності Міністерства економічного розвитку і

торгівлі : Постанова Кабінету Міністрів України від 17 травня 2002 р. № 674. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/674-2002-%D0%BF#Text>

32. Про затвердження Положення про порядок сплати зборів за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності : Постанова Кабінету Міністрів України від 23 грудня 2004 р. № 1716. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1716-2004-%D0%BF#Text>

33. Проект наказу Міністерства економіки України «Про затвердження Положення про представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених) та внесення змін до положень з питань атестації та ведення державного реєстру представників у справах інтелектуальної власності (патентних повірених)». URL: <https://tinyurl.com/curyzbrv>

34. Про затвердження Порядку ведення Державного реєстру сортів рослин, придатних для поширення в Україні : Постанова Кабінету Міністрів України від 26 вересня 2018 р. № 774. *Офіційний вісник України*. 2018. № 78. Ст. 2597.

35. Про затвердження Порядку видачі примусової ліцензії на використання сорту рослин : Постанова Кабінету Міністрів України від 29 січня 2003 р. № 121 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 29 листопада 2022 р. № 1334). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/121-2003-%D0%BF#n12>

36. Про затвердження Порядку надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі) чи зареєстрованого компонування напівпровідникових виробів : Постанова Кабінету Міністрів України від 14 січня 2004 р. № 8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/8-2004-%D0%BF#Text>

37. Про затвердження розміру винагороди (рояліті) за використання опублікованих з комерційною метою фонограм і відеограм та порядок їх виплати : Постанова Кабінету Міністрів України від 18 січня 2003 р. № 71. (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 2 квітня 2009 р. № 450). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/71-2003-%D0%BF#o18>

38. Про перелік відомостей, що не становлять комерційної таємниці : Постанова Кабінету Міністрів України від 9 серпня 1993 р. № 611. *Зібрання постанов Уряду України*. 1993. № 12. Ст. 269.

39. Про схвалення Концепції реформування державної системи правової охорони інтелектуальної власності в Україні : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 1 червня 2016 р. № 402-р. *Офіційний вісник України*. 2016. № 44. Ст. 1625.

40. Про утворення Державної патентної бібліотеки : Постанова Кабінету Міністрів України від 19 серпня 2002 р. № 1215. *Офіційний вісник України*. 2002. № 34. Ст. 1610.

41. Про затвердження Інструкції про офіційну публікацію заяви про надання будь-якій особі дозволу на використання запатентованого промислового зразка та клопотання про її відкликання : Наказ Міністерства освіти і науки України від 3 серпня 2001 р. № 575. *Офіційний вісник України*. 2001. № 34. Ст. 1614.

42. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на промисловий зразок та видачу ліцензії на використання промислового зразка : Наказ Міністерства освіти і науки України від 3 серпня 2001 р. № 574. *Офіційний вісник України*. 2001. № 34. Ст. 1613.

43. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстрів відомостей про передачу права власності на знак для товарів і послуг та видачу ліцензії на використання знака (міжнародного знака) для товарів і послуг : Наказ Міністерства освіти і науки України від 3 серпня 2001 р. № 576. *Офіційний вісник України*. 2001. № 34. Ст. 1615.

44. Про затвердження Інструкції про подання, розгляд, публікацію та внесення до реєстру відомостей про передачу права власності на топографію інтегральної мікросхеми та видачу ліцензії на використання топографії інтегральної мікросхеми : Наказ Міністерства освіти і науки України від 3 серпня 2001 р. № 577. *Офіційний вісник України*. 2001. № 34. Ст. 1616.

45. Про затвердження Інструкції про порядок ознайомлення будь-якої особи з матеріалами заявки на об'єкт права інтелектуальної власності : Наказ Міністерства освіти і науки України від 22 квітня 2005 р. № 247. *Офіційний вісник України*. 2005. № 19. Ст. 1008.

46. Про затвердження Положення про департамент розвитку сфери інтелектуальної власності : Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 28 грудня 2019 року № 842. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0842915-19#n10>

47. Про затвердження Положення про Державний реєстр України топографій інтегральних мікросхем : Наказ Міністерства освіти і науки України від 12 квітня 2001 р. № 292. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0375-01#o15>

48. Про затвердження Положення про патентно-ліцензійну, винахідницьку та раціоналізаторську роботу в системі Міністерства оборони України : Наказ Міністерства оборони України від 20 вересня 2022 р. № 287. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1418-22#n14>

49. Про затвердження Положення про свідоцтво на раціоналізаторську пропозицію та порядок його видачі : Наказ Державного патентного відомства України від 22 серпня 1995 р. № 129. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0323-95#Text>

50. Про затвердження Положення про свідоцтво про авторство на сорт рослин : Наказ Міністерства аграрної політики України від 28 травня 2003 р. № 151. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0470-03#n13>

51. Про затвердження Регламенту Апеляційної палати Національного органу інтелектуальної власності : Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України 02 березня 2021 року № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0610-21#n17>

52. Про затвердження Порядку поширення в Україні сорту, на який не розповсюджується виключне право власника : Наказ Державної служ-

би з охорони прав на сорти рослин від 12 березня 2003 р. № 3-2 /139-43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0241-03#o13>

53. Про затвердження Правил погодження питань про внесення позначення, що містить офіційну назву держави «Україна», до знака для товарів і послуг : Наказ Міністерства освіти і науки України від 4 серпня 2010 р. № 790. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0939-10#o19>

54. Про затвердження Правил складання та подання заявки на сорт рослин : Наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 28 лютого 2018 р. № 110. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0781-18#n15>

55. Про затвердження Правил складання, подання та розгляду заявки на реєстрацію топографії інтегральної мікросхеми : Наказ Міністерства освіти і науки України від 18 квітня 2002 р. № 260. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0406-02#o16>

56. Огляд практики Верховного Суду у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності (окремі питання). URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/intel_vlasnist_27_05_2021.pdf

57. Правила домену. UA. URL: https://www.ukrnames.com/ukr/domains/ua_rules.jsp. Заголовок з екрану

Міжнародні акти:

58. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. Паризький акт від 24 липня 1971 р., змінений 2 жовтня 1979 р. *Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика*. Наук.-практ. вид.: У 4-х т. / За заг. ред. О.Д. Святоцького. Т. 1: Право інтелектуальної власності. К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. С. 186–224.

59. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 р. *Інтелектуальна власність в Україні: правові засади та практика*. Наук.-практ. вид.: У 4-х т. / За заг. ред. О.Д. Святоцького. Т.1: Право інтелектуальної власності. К. : Видавничий Дім «Ін Юре», 1999. С.243-262.

60. Договір про закони з товарних знаків 1994 р. *Збірник нормативних актів з питань промислової власності.* / За ред. В.Л.Петрова, В.О.Жарова. К. : Вища школа, 1999. С.441-465.

61. Женевський договір про міжнародну реєстрацію наукових відкриттів від 7 березня 1978 р. URL: www.rada.gov.ua

62. Конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їх фонограм 1971 р. *Авторське право і суміжні права. Законодавство та судова практика*. Зб. нормат. актів. К. : Юрінком Інтер, 2003. С.171-174.

63. Лісабонська угода про охорону найменувань місць походження товарів та їх міжнародну реєстрацію від 31 жовтня 1958 р. *Збірка вибраних міжнародних матеріалів*. К., 1999.

64. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_134#Text

65. Мадридська угода про санкції за неправдиві та неправильні позначення походження виробів від 14 квітня 1891р. *Збірка вибраних міжнародних матеріалів*. К., 1999.

66. Міжнародна конвенція по охороні нових сортів рослин від 02 грудня 1961 р. URL: www.rada.gov.ua

67. Міжнародна конвенція про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій ефірного мовлення. *Інтелектуальна власність*. 2001. № 2. С.71-75.

68. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123#Text

69. Угода про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (Угода TRIPS). *Інтелектуальна власність*. 1999. № 5, 6, 7.

Основна література:

70. Право інтелектуальної власності : підручник / за заг. ред. О. І. Харитонові. К. : Юрінком Інтер, 2022. 540 с.

71. Право інтелектуальної власності : навч. посібник / Р. Є. Еннан, О. О. Кулініч, С. В. Мазуренко [та ін.]. К. : Правова єдність, 2016. 492 с.

72. Право інтелектуальної власності : навч. посібник / І. І. Дахно, В. М. Алієва-Барановська. К. : Центр учб. л-ри, 2015. 550 с.

73. Кулініч О. О. Право інтелектуальної власності : навч. посібник / О. О. Кулініч, Л. Д. Романадзе. Одеса : Фенікс, 2011. 492 с.

74. Романадзе Л. Д., Цибульов П. М., Кулініч О. О. Інтелектуальна власність : підручник. Херсон : Олді-плюс, 2016. 424 с.

Додаткова література:

75. Андрощук Г.О. Інтелектуальна власність і штучний інтелект: хто автор? *Artificial intelligence*. 2022. № 1. С. 166-182. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/II_2022_1_6

76. Бондаренко С.В. Авторське право і суміжні права. К. : Інст. інтел. власн. і права, 2004. 260 с.

77. Бутнік-Сіверський О. Б. Економіка інтелектуальної власності : конспект лекцій. К. : Ін-т інтелектуальної власності і права, 2003. 296 с.

78. Використання об'єктів інтелектуальної власності в рекламі : навч. посібник / Т. І. Биркович, І. С. Бондар, Р. Б. Шишка, [та ін.]. К. : Ліра-К, 2017. 520 с.

79. Добриніна Г.П., Пархоменко В.Д. Патентна інформація і документація. Патентні дослідження. К. : Інст. інтел. власн. і права, 2004. 96 с.

80. Жарінова А. Нові старі фінансові інструменти для права інтелектуальної власності. *Інтелектуальна власність в Україні*. 2019. № 1. С. 29-34.

81. Жуков В. Захист комп'ютерних програм: Стара проблема, що очікує вирішення. *Інтелектуальна власність*. 2004. №7. С. 20-26.

82. Інтелектуальна власність в галузі комп'ютерингу : підручник / О. Б. Вовк, В. В. Пасічник, Н. Б. Шаховська, В. С. Якушев. Л. : Новий світ-2000, 2017. 317 с.

83. Кравець В. Р., Кабацій В. Г. Право інтелектуальної власності : (у запитаннях і відповідях) : навч. посібник. К. : Центр учб. л-ри, 2012. 264 с.

84. Крайнев П. Економіко-правові засади управління промисловою власністю в Україні. *Право України*. 2007. №2. С. 96-100.
85. Красовська А. Розвиток патентної системи в Україні. *Інтелектуальна власність*. 2007. №12. С. 7-9.
86. Красовська А.Г., Глухівський Л.Й. Про зміни у правовій охороні винаходів і корисних моделей. *Науково-технічна інформація*. 2008. №3. С. 23-27.
87. Крижна В. Загальна характеристика договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. *Право України*. 2004. №9. С. 68-71.
88. Крижна В.М. Право інтелектуальної власності України: конспект лекцій. Х. : Право, 2008. 111 с.
89. Кронда О.Ю., Зосименко О.М. Інтелектуальна власність в Україні в умовах воєнного стану. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2022. № 4. С. 104-108. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/anporpr_2022_4_21
90. Макаришева Т., Тимошенко О. Об'єкти права інтелектуальної власності в агропромисловому комплексі. *Інтелектуальна власність в Україні*. 2019. № 1. С. 9-16.
91. Мала енциклопедія права інтелектуальної власності / ред. Ю.Л. Бошицький. 2 ге вид., перероб. і доп. Л. : Галицька видавнича спілка, 2015. 216 с.
92. Мельник О. Цивільно-правовий захист патентних прав: проблемні питання. *Право України*. 2009. №2. С. 74-78.
93. Мельников М. Піратство як злочин у галузі авторського права та суміжних прав: погляд на проблему. *Право України*. 2009. №4. С. 72-74.
94. Мікульонок І. О. Інтелектуальна власність : навч. посібник. 3-те вид., перероб. та допов. К. : Кондор, 2015. 242 с.
95. Наукова діяльність. Патентознавство. Інтелектуальна власність : підручник / Г. О. Оборський, І. М. Чістякова, Д. Д. Татакі, [та ін.]. К. : Каравела, 2017. 232 с.
96. Нефедова С. Інтелектуальна власність контролюватиметься. *Податкове планування*. 2008. №11. С. 38-40.
97. Паладій М. Тенденції розвитку законодавства у сфері інтелектуальної власності. *Право України*. 2008. №2. С. 98-102.
98. Паламарчук В. Інтелектуальна власність у правовому вимірі. *Право України*. 2006. №10. С. 61-64.
99. Потехіна В.О. Інтелектуальна власність: навчальний посібник. К. : Центр учбової літератури, 2008. 414 с.
100. Право інтелектуальної власності : підручник / за заг. ред. О. І. Харитонові. К. : Юрінком Інтер, 2016. 540 с.
101. Право інтелектуальної власності: академічний курс / О.П. Орлюк, О.Д. Святоцький. К. : Видавничий дім «Ін Юре», 2007. 696 с.
102. Протидія злочинам у сфері інтелектуальної власності : наук.-практ. посібник / С.І. Ніколаюк, Д.Й. Никифорчук, Р.П. Томма, В.І. Барко. К. : КНТ, 2006. 192 с.
103. Сопова К. Висновки експертів, патентних повірених та інших фахівців у справах щодо прав на торговельні марки. *Теорія і практика інте-*

лектуальної власності. 2018. № 6. С. 71-82 ; *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2019. № 1. С. 50-58.

104. Фордзюк Ю. І., Кабацій В. М. *Основи інтелектуальної власності* : навч. посібник. К. : Кондор, 2012. 208 с.

105. Харитоновна О. І. *Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади)* : монографія. Одеса : Фенікс, 2011. 346 с.

106. Якубівський І. *Компенсація за порушення майнових прав інтелектуальної власності: проблеми теорії та практики. *Право України*. 2019. № 1. С. 256-269.*

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення:

Пакет програмних продуктів Microsoft Office, до якого входить програмне забезпечення для роботи з різними типами документів: текстами, електронними таблицями, презентаціями, базами даних тощо. Мережеві сервіси Google.

Основними й найбільш використовуваними складовими пакету Microsoft Office є:

1. Microsoft Word.
2. Microsoft Excel.
3. Microsoft Power Point.

2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього процесу:

- Право інтелектуальної власності: Дистанційний курс з дисципліни для студентів спеціальності 081 «Право» [Електронний ресурс]. URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=1899>
- Презентації Microsoft PowerPoint з тем курсу;
- Бази нормативних документів (Ліга:Закон, НАУ; online-системи, у т.ч. «Законодавство України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/index>).
- пакети тестів до тем навчальної дисципліни для студентів денної та заочної форм навчання, розміщені в системі Open test чи Moodle.